

TRI SOSEDNJE DRŽAVE VZHODNEGA PARTNERSTVA: UKRAJINA, MOLDAVIJA IN BELORUSIJA

Politika vzhodnega partnerstva EU, vzpostavljena leta 2009, vključuje šest nekdanjih sovjetskih držav: Armenijo, Azerbajdžan, Belorusijo, Gruzijo, Moldavijo in Ukrajino. Partnerstvo je bilo vzpostavljeno v podporo prizadevanjem na področju političnih, družbenih in gospodarskih reform v teh državah, za krepitev demokratizacije in dobrega upravljanja, energetske varnosti, varstvo okolja ter gospodarski in družbeni razvoj. Vse članice razen Belorusije so vključene v parlamentarno skupščino Euronest.

UKRAJINA

Dramatični dogodki, ki se v Ukrajini odvijajo od novembra 2013, so se začeli s proevropskimi protesti proti odločitvi takratnega predsednika Viktorja Janukoviča, da ne bo podpisal pridružitvenega sporazuma z EU, parafiranega marca 2012. Zaradi tega gibanja je na koncu prišlo do zamenjave vlade in do parlamentarnih volitev (oktobra 2014), po katerih so na oblast prišle proevropske stranke, naklonjene reformam.

Po evromajdanskem gibanju si je Rusija marca 2014 nezakonito priključila Krim, v vzhodni Ukrajini pa so se vneli oboroženi spopadi, ki jih s podporo Rusije podžigajo separatisti. Po podatkih OZN je bilo od začetka konflikta v Ukrajini ubitih že več kot 12.000 ljudi^[1]. Med njimi je tudi 298 potnikov letala družbe Malaysian Airlines na letu MH17, ki je 17. julija 2014 strmoglavilo na območju pod nadzorom separatistov.

Kljub sporazumom iz Minska, doseženim s pogajanjem leta 2015, in pripravi pogajalskih okvirov, kot sta tristranska kontaktna skupina (OVSE, Rusija in Ukrajina) in normandijska četverica (Rusija, Ukrajina, Nemčija in Francija), občasno še prihaja do spopadov, zaradi česar je trajnost premirja vprašljiva. EU je odpravo gospodarskih sankcij proti Rusiji pogojila s tem, da Moskva v celoti spoštuje sporazum iz Minska. Sankcije se vse od takrat izvajajo.

Od 11. junija 2017, ko je Ukrajina izpolnila merila iz akcijskega načrta za liberalizacijo vizumskega režima, lahko ukrajinski državljani z biometričnim potnim listom v EU potujejo brez vizuma, pri čemer je potovanje omejeno na 90 dni. Ta brezvizumski režim, ki velja za krajša obdobja, naj bi olajšal medčloveške stike ter okrepil poslovne, družbene in kulturne vezi med EU in Ukrajino^[2].

[1] <https://www.ohchr.org/Documents/Countries/UA/ReportUkraine16Nov2018-15Feb2019.pdf>

[2] https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/4081/eu-ukraine-relations-factsheet_en

Pridružitveni sporazum je začel veljati 1. septembra 2017, potem ko se je začasno in delno uporabljal od 1. novembra 2014. Eden od temeljev sporazuma – poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje – je začel v celoti delovati 1. januarja 2016.

Pridružitveni sporazum EU in Ukrajini nudi nove gospodarske priložnosti, EU pa je na njegovi podlagi okrepila svoj položaj kot najpomembnejša trgovinska partnerica Ukrajine. V prvih osmih mesecih leta 2017 sta se izvoz iz Ukrajine v EU in ukrajinski uvoz iz EU povečala za približno 27 % v primerjavi z enakim obdobjem v letu poprej^[3].

Na predsedniških volitvah aprila 2019 je dotokratnega predsednika Porošenka premagal politični novinec Volodimir Oleksandrovič Zelenski. Parlamentarne volitve bodo potekale oktobra 2019.

EU je poleg politične podpore obljubila tudi sveženj finančne pomoči v višini 12,8 milijarde EUR, s katerim naj bi podprla proces reform v Ukrajini; od tega zneska je bilo 2,81 milijarde EUR že izplačanih v okviru makrofinančne pomoči. EU v okviru skupno oblikovanega programa reform pozorno spremlja napredek na vrsti prednostnih področij: boj proti korupciji, reforma pravosodja, ustavna in volilna reforma, izboljšanje poslovnega okolja, energetska učinkovitost in reforma javne uprave. Tretji in zadnji obrok makrofinančne pomoči v višini 600 milijonov EUR je bil 18. januarja 2018 preklican, saj Ukrajina ni izpolnila postavljenih pogojev. Komisija je nato marca 2018 predlagala nov program makrofinančne pomoči v višini ene milijarde EUR, ki ga je Evropski parlament odobril junija 2018, Svet pa julija 2018^[4].

Komisija je jeseni 2014 ustanovila posebno [podporno skupino za Ukrajino](#), v kateri delujejo strokovnjaki iz institucij EU in držav članic, ki ukrajinskim organom svetujejo na ključnih reformnih področjih in jih podpirajo pri usklajevanju.

Decembra 2014 je bila v Ukrajino napotena [svetovalna misija EU za reformo sektorja civilne varnosti v Ukrajini \(EUAM\)](#), ki usklajuje mednarodno pomoč za sektor civilne varnosti in poleg operativnih dejavnosti ukrajinskim organom strateško svetuje in nudi usposabljanje v zvezi z razvojem vzdržnih, odgovornih in učinkovitih varnostnih storitev, s katerimi se krepi pravna država.

A. Stališče Evropskega parlamenta

Evropski parlament je od začetka sedanjega zakonodajnega obdobja julija 2014 sprejel 19 resolucij o Ukrajini. Zadnja, o izvajanju pridružitvenega sporazuma EU z Ukrajino, je bila sprejeta 12. decembra 2018. Evropski parlament je 25. oktobra 2018 sprejel resolucijo o razmerah v Azovskem morju. Parlament je leta 2018 podelil nagrado Saharova za svobodo misli ukrajinskemu filmskemu režiserju Olegu Sencovu, ki je bil v Rusiji obsojen na 20 let zapora zaradi protesta proti nezakoniti ruski okupaciji Krima.

B. Medparlamentarno sodelovanje

Evropski parlament pod vodstvom Elmarja Broka, vodilnega poslanca za dejavnosti v podporo demokraciji v Ukrajini, izvaja tudi daljnosežen program krepitve zmogljivosti za ukrajinski parlament – vrhovno rado. Podlaga za ta prizadevanja so priporočila, ki so bila pripravljena v okviru misije za ugotavljanje potreb, ki je pod vodstvom

---

[3]https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-Homepage/4081/eu-ukraine-relations-factsheet_en

[4]http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6600_sl.htm

nekdanjega predsednika Parlamenta Pata Coxa potekala med septembrom 2016 in februarjem 2017.

Parlament poleg tega vodi postopek mediacije, tj. dialog Jeana Monneta, v katerem sodelujejo predsednik vrhovne rade in voditelji političnih skupin, da bi spremljali izvajanje teh priporočil.

Pravna okvira za podporo Parlamenta in razvoj zmogljivosti sta memorandum o soglasju, ki je bil z vrhovno rado podpisan 3. julija 2015, in sporazum o upravnem sodelovanju, ki sta ga generalna sekretarja dveh zakonodajnih obdobij podpisala marca 2016.

Deveta seja pridružitvenega parlamentarnega odbora EU-Ukrajina je potekala 13. in 14. marca 2019 v Strasbourgu. Odbor je v zaključni izjavi in priporočilih ponovno izrazil odločno podporo suverenosti in ozemeljski celovitosti Ukrajine znotraj njenih mednarodno priznanih meja. Poleg tega je odbor izrazil globoko zaskrbljenost zaradi nadaljnjega slabšanja varnostnih razmer v Doneškem bazenu in obsodil ruske dejavnosti v Azovskem morju, saj pomenijo kršitev mednarodnega pomorskega prava in mednarodnih zavez Rusije. Odbor je tudi priznal, da je od leta 2014 kljub zelo neugodnim razmeram opaziti prizadevanja za reforme, in je zlasti pozdravil napredek, dosežen na področjih, kot so energetika, zdravstvo, javna uprava, pokojnine, izobraževanje, decentralizacija, javna naročila, obramba in varnost, bančni in finančni sektor, zakonodaja o gospodarskih družbah in upravljanje. Prav tako je ponovno poudaril, da je učinkovit boj proti korupciji bistven za uspeh celotnega procesa reform in za dokončanje pravosodne reforme^[5].

C. Opazovanje volitev

Evropski parlament je zelo dejavno opazoval volitve v Ukrajini in je v obdobju 2014–2015 tja odposlal tri opazovalne misije: za predsedniške volitve dne 25. maja 2014, parlamentarne volitve dne 26. oktobra 2014 in lokalne volitve dne 25. oktobra 2015.

18. septembra 2016 so povsod po Krimu potekale volitve v rusko dumo, ki pa jih Urad OVSE za demokratične institucije in človekove pravice (OVSE ODIHR) ni opazoval. 18. marca 2018 so ruske predsedniške volitve potekale tudi na Krimu, kar je EU obsodila in sprejela uvedbo novih sankcij^[6]. 11. novembra 2018 so v vzhodnih regijah Ukrajine potekale „predsedniške in parlamentarne volitve“, ki jih EU ni priznala, saj naj bi bile nezakonite in v nasprotju s črko in duhom sporazumov iz Minska. Evropski parlament je v Ukrajino poslal opazovalno misijo za predsedniške volitve, ki so potekale marca in aprila 2019. Po mnenju Urada za demokratične institucije in človekove pravice so bile temeljne svoboščine na splošno spoštovane, kandidati pa so lahko svobodno vodili volilne kampanje. Glasovanje je bilo dobro organizirano, pregledno in učinkovito, verodostojnost postopka pa so ogrozile nekatere nepravilnosti in številni znaki zlorabe državnih sredstev in kupovanja glasov.

---

[5] <http://www.europarl.europa.eu/delegations/sl/d-ua/activities/inter-parliamentary>

[6] <http://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2018/05/14/ukraine-eu-adds-five-persons-involved-in-the-organisation-of-russian-presidential-elections-in-illegally-annexed-crimea-and-sevastopol-to-sanctions-list/>

MOLDAVIJA

EU in Moldavija sta 27. junija 2016 podpisali pridružitveni sporazum, vključno s poglobljenim in celovitim sporazumom o prosti trgovini, ki je začel veljati julija 2016. Pridružitveni sporazum krepi politične in gospodarske vezi Moldavije z EU. Sporazum določa načrt reform na področjih, ki so bistvena za dobro upravljanje in gospodarski razvoj, ter krepi sodelovanje v številnih sektorjih. S podpisom sporazuma se je Moldavija zavezala reformi svojih domačih politik na podlagi zakonodaje in prakse EU. Časovni načrt za izvajanje pridružitvenega sporazuma je določen v revidiranem pridružitvenem načrtu 2017–2019, sprejetem avgusta 2017, ki vsebuje 13 ključnih prednostnih nalog. Država za izvedbo tega ambicioznega načrta prejema znatno podporo EU.

Moldavija je aprila 2014 postala prva država v vzhodnem partnerstvu, za katero velja brezvizumska ureditev. Po škandalu v zvezi z bančnimi goljufijami leta 2014 je bila pomoč EU začasno ustavljena. Ko pa je bil konec leta 2016 dosežen dogovor o programu med Moldavijo in Mednarodnim denarnim skladom (MDS), katerega glavni cilj je stabilizacija bančnega sektorja v Moldaviji, je EU znova začela izplačevati proračunsko podporo. Dvostranska pomoč Moldaviji v okviru evropskega instrumenta sosedstva je v obdobju 2014–2017 znašala od 335 do 410 milijonov EUR. Septembra 2017 je bil sprejet nov večletni program EU za obdobje 2017–2020 (od 284 milijonov EUR do 348 milijonov EUR), ki se osredotoča na naslednje prednostne sektorje: gospodarski razvoj in tržne priložnosti; krepitev institucij in dobrega upravljanja, vključno s pravno državo in varnostjo; povezljivost, energetska učinkovitost, okolje in podnebni ukrepi ter mobilnost in medčloveški stiki.

V Moldaviji so bile leta 2014 parlamentarne volitve, ki so privedle do koalicije liberalcev in demokratov, čeprav je bila med strankami največja proruska Socialistična stranka. Sestava vlade se je nato večkrat spremenila, močno pa se je spremenila tudi strankarska pripadnost v parlamentu in s tem tudi politično okolje, ki je kazalo na politično nestabilnost države. Na predsedniških volitvah, ki so potekale jeseni 2016, je zmagal proruski kandidat socialistične stranke Igor Dodon.

Vladajoča koalicija je julija 2017 sprejela nov volilni zakon, s katerim je država s sorazmernega prešla k mešanemu sistemu, v katerem je 51 poslancev izvoljenih v volilnih enotah s samo enim izvoljenim poslancem, 50 poslancev pa je izvoljenih s sorazmernim glasovanjem; to je storila kljub negativnemu mnenju Beneške komisije, Urada OVSE za demokratične institucije in človekove pravice ter več voditeljev EU. Na parlamentarnih volitvah februarja 2019 je zmagala Socialistična stranka (35 sedežev), sledili pa so ji Demokratska stranka (30 sedežev), zavezništvo ACUM (26 sedežev) in stranka Șor (7). ACUM zastopa volivce, ki niso želeli podpreti socialistov, niso pa bili zadovoljni z vladanjem Demokratske stranke v zadnjih petih letih, ki so ga zaznamovale politična manipulacija in korupcija.

Eden večjih izzivov za Moldavijo je še vedno vprašanje separatistične pokrajine Pridnjestrje, ki je enostransko razglasila neodvisnost. EU kot opazovalka sodeluje v pogajalskem procesu 5+2 za rešitev pridnjestrskega konflikta in še naprej podpira

celovito in mirno rešitev na podlagi suverenosti in ozemeljske celovitosti Moldavije s posebnim statusom za Pridnjestrje.

Poleg tega zaradi posebnega statusa Gagauzije občasno prihaja do političnih napetosti med Kišinjevom in prestolnico Gaugazije Comratom.

A. Stališče Evropskega parlamenta

Evropski parlament je 4. julija 2017 sprejel [stališče](#) o predlogu Komisije o zagotovitvi makrofinančne pomoči Republiki Moldaviji, ki naj bi znašala največ 100 milijonov EUR. Parlament je poudaril, da bi bilo treba s to pomočjo podpreti gospodarski in družbeni razvoj v državi ter da je spoštovanje učinkovitih demokratičnih mehanizmov, vključno s parlamentarnim sistemom in pravno državo, osnovni pogoj za njeno izplačilo. Julija 2018 je bil prvi obrok makrofinančne pomoči zamrznjen po razveljavitvi lokalnih volitev v prestolnici Kišinjev, na katerih je zmagal opozicijski kandidat Nastase.

B. Medparlamentarno sodelovanje

Odnosi med EU in Moldavijo so bili formalizirani leta 2014, ko je bil podpisan pridružitveni sporazum. Prva seja pridružitvenega sveta EU-Moldavija je potekala 16. marca 2015, šesta seja pridružitvenega parlamentarnega odbora EU-Moldavija pa aprila 2018 v Kišinjevu^[7]. Odbor je v dokumentu z zaključno izjavo in priporočili spodbudil moldavske institucije, naj sodelujejo in se osredotočijo na oprijemljive reforme, s katerimi bi dosegli konkretne izboljšave za življenje moldavskih državljanov, vključno z večjo blaginjo in krepitvijo pravne države, ter poudaril, da se je treba še naprej osredotočati na izvajanje pridružitvenega sporazuma oziroma poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega območja. Odbor je poudaril, da ima pri spremljanju izvajanja pridružitvenega sporazuma pomembno vlogo civilna družba. Spomnil je tudi, kako pomembno je zagotoviti medijski pluralizem, vključno s pluralnostjo televizijskih kanalov, ter zaščititi neodvisnost medijev in svobodo izražanja. Odbor je poseben poudarek namenil boju proti korupciji in pranju denarja ter opozoril, da je treba podpreti nepristransko in dobro delujoče sodstvo, pri čemer je moldavske oblasti spodbudil, naj zagotovijo, da bodo v novi pravosodni strategiji za obdobje 2018–2020 obravnavane sedanje pomanjkljivosti.

C. Opazovanje volitev

Parlament je bil povabljen k opazovanju vseh nedavnih parlamentarnih volitev v Moldaviji. Delegacija Evropskega parlamenta je opazovala tudi predsedniške volitve, ki so potekale leta 2016. Pohvalila je delo centralne volilne komisije in pozdravila veliko število kandidat, obsodila pa zlorabo upravnih virov, nepreglednost financiranja kampanj in neuravnoteženo medijsko pokritost. Parlament je februarja 2019 opazoval moldavske parlamentarne volitve in izjavil, da je glasovanje potekalo brez večjih incidentov in je bilo na splošno dobro organizirano. Izrazil pa je zaskrbljenost zaradi poročil, da so bili nekateri državljani plačani za glasovanje za določene stranke in da je bil v ta namen zanje organiziran avtobusni prevoz iz Pridnestrja. Urad za demokratične institucije in človekove pravice je v predhodnem poročilu navedel, da so kampanjo zaznamovale obtožbe o pritiskih na javne uslužbence, resni znaki kupovanja glasov in zloraba državnih sredstev. Delegacija parlamentarne skupščine Sveta Evrope je

---

[7] http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/141500/1150543-5_VE.pdf

navedla, da so se v novem volilnem sistemu glavni pomisleki Beneške komisije izkazali za upravičene: v njem ni učinkovitih mehanizmov za preprečevanje neupravičenega vpliva premožnih poslovnežev, nadzor nad financiranjem strank in kandidatov je pomanjkljiv, kazni pa so neustrezne.

BELORUSIJA

V zadnjih desetletjih so bili odnosi EU z Belorusijo zaradi stalnih kršitev človekovih in državljskih pravic v tej državi občasno težavni. Vendar Belorusija od leta 2015 kaže bolj odprt odnos do EU in vzhodnega partnerstva. Njeni odnosi z zahodnimi državami so se pred predsedniškimi volitvami oktobra 2015 izboljšali in imela je pomembno vlogo gostiteljice pogovorov pod okriljem EU o krizi v Ukrajini. EU se je v odziv na to zavezala politiki kritičnega sodelovanja z Belorusijo, kot je predvideno v [sklepih](#) Sveta z dne 15. februarja 2016.

EU obsoja dobro dokumentirane kršitve človekovih pravic v Belorusiji, kljub temu pa je Bruselj pripravljen za nadaljnja prizadevanja EU in sektorsko sodelovanje pod pogojem, da bodo odnosi temeljili na skupnih vrednotah. Na oblikovanje politike EU do Belorusije bodo tudi v prihodnjih letih odločilno vplivali konkretni ukrepi, ki jih bo ta država sprejela za spoštovanje splošnih temeljnih svoboščin, pravne države in človekovih pravic, tudi v zvezi s smrtno kaznijo.

Svet se je 25. februarja 2016 odločil, da ne bo podaljšal omejevalnih ukrepov za 170 oseb in tri podjetja, ki so že bili odstranjeni s seznama. Podaljšal pa je druge že obstoječe ukrepe, vključno z embargom na orožje ter zamrznitvijo sredstev in prepovedjo potovanja zoper štiri osebe, ki so bile vključene na seznam zaradi povezave z nerešenim izginotjem dveh opozicijskih politikov, podjetnika in novinarja. Svet je omejevalne ukrepe podaljšal do 28. februarja 2020^[8].

Dialog med EU in Belorusijo o človekovih pravicah se je nadaljeval leta 2016, zadnji krog pa je potekal julija 2017. Da bi vzpostavili forum za politični dialog na ravni visokih uradnikov, je bila leta 2016 ustanovljena usklajevalna skupina EU-Belorusija. Glavni cilj te skupine je usmerjati sodelovanje med EU in Belorusijo ter spremljati nadaljnji razvoj odnosov. Usklajevalna skupina EU-Belorusija se je aprila 2018 sestala petič: EU je pri tem poudarila potrebo po celoviti reformi volilne zakonodaje ter izrazila nasprotovanje smrtni kazni^[9].

Belorusija proaktivno sodeluje na dvostranski ravni in v večstranskih okvirih vzhodnega partnerstva. Pogajanja o partnerstvu za mobilnost so se zaključila leta 2017, pogajanja o sporazumih za poenostavitev vizumskih postopkov in ponovnem sprejemu pa potekajo. Obe strani trenutno zaključujeta pogovore o prednostnih nalogah partnerstva, dokument, ki bo nastal na osnovi tega, pa bo prvi, podpisan med Belorusijo in EU.

Kljub nespornemu napredku pa so razmere v zvezi s človekovimi pravicami še vedno zaskrbljujoče. Val protestov, ki so se februarja in marca 2017 razširili po Belorusiji, je pomenil nov preobrat v dvostranskih odnosih. EU je odločno obsodila zatiranje

---

[8]<https://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2019/02/25/belarus-eu-prolongs-arms-embargo-and-sanctions-against-4-individuals-for-one-year//>

[9]https://eeas.europa.eu/delegations/belarus_en/43689/EU-Belarus%20Coordination%20Group%20met%20for%20the%20fifth%20time

miroljubnih protestnikov. Poleg tega Belorusija, kjer sta bila leta 2017 usmrčena dva zapornika in leta 2018 štirje, ostaja edina država evropske celine, ki še vedno izvaja smrtno kazen. Redno se predlagajo razprave o moratoriju na smrtno kazen, ki bi lahko vodil v odpravo te kazni v prihodnosti, vendar rezultatov zaenkrat še ni.

A. Stališče Evropskega parlamenta

Evropski parlament je sprejel številne resolucije, v katerih je Belorusijo obsodil zaradi političnih zapornikov, omejevanja svobode medijev in civilne družbe, nespoštovanja človekovih pravic, vključno z ohranjanjem smrtne kazni, in nepravilnosti na parlamentarnih volitvah. Dne 6. aprila 2017 je sprejel [nujno resolucijo o razmerah v Belorusiji](#), v kateri je obsodil zatiranje miroljubnih protestov februarja in marca 2017 po vsej državi. Evropski parlament je v nedavni resoluciji z dne 19. aprila 2018 izrazil podporo kritičnemu sodelovanju EU z Belorusijo, če je pogojeno s konkretnimi ukrepi v smeri demokratizacije in spoštovanja temeljnih svoboščin in človekovih pravic. Zlasti je pozval Belorusijo, naj se pridruži svetovni pobudi za moratorij na smrtno kazen in tako naredi prvi korak k trajni odpravi te kazni. Parlament je v resoluciji z dne 4. oktobra 2018 ponovno obsodil nadlegovanje in pridržanje novinarjev ter predstavnikov neodvisnih medijev ter ponovno pozval h krepitvi spoštovanja demokratičnih načel, pravne države ter človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

B. Medparlamentarno sodelovanje

Evropski parlament zaradi načina, kako v Belorusiji potekajo volitve, ne priznava narodne skupščine te države, zato z njo ne vzdržuje dvostranskih odnosov. Delegacija Parlamenta za odnose z Belorusijo se namesto z nacionalno skupščino redno srečuje s predstavniki beloruske opozicije in civilne družbe, s katerimi razpravlja o političnem in gospodarskem dogajanju v državi. Izpolnjevanje standardov OVSE za volitve je osnovni pogoj za pristop Belorusije k parlamentarni skupščini Euronest (kar pomeni, da beloruski poslanci ne bodo prisotni v tej parlamentarni skupščini ali njenih različnih organih, dokler ne bodo izpolnjeni demokratični standardi za parlamentarne volitve). Vseeno pa so delegacije Evropskega parlamenta večkrat potovale v Belorusijo, na primer junija 2015, julija 2017 in oktobra 2018.

C. Opazovanje volitev

Belorusija od leta 2001 Parlamenta ni povabila k opazovanju volitev. Zadnje parlamentarne volitve so potekale 11. septembra 2016, v misijah za opazovanje volitev pa sta sodelovala Urad OVSE za demokratične institucije in človekove pravice in parlamentarna skupščina Sveta Evrope.

Mario Damen
04/2019

